

Zásady ochrany pred komármi

Komáre sú prirodzenou súčasťou mokradí lužných lesov, pravidelne zaplavovaných území , ale aj parkov a záhrad. Vyskytujú sa všade na svete od arktických oblastí až po trópy.

V prírodnom prostredí majú svoju zmysluplnú úlohu – sú potravou rýb, obojživelníkov a hmyzožravých vtákov. Poznáme vyše 2 tisíc druhov komárov. Viac ako 60 druhov sa vyskytuje aj v našich podmienkach, z nich asi 10 druhov spôsobuje zdravotné problémy.

Komár vo svojom vývojovom cykle prechádza štyrmi štádiami: vajíčka – larvy – kukly – dospelé komáre.

Vývoj vajíčok prebieha vo vlhkom a teplom prostredí.

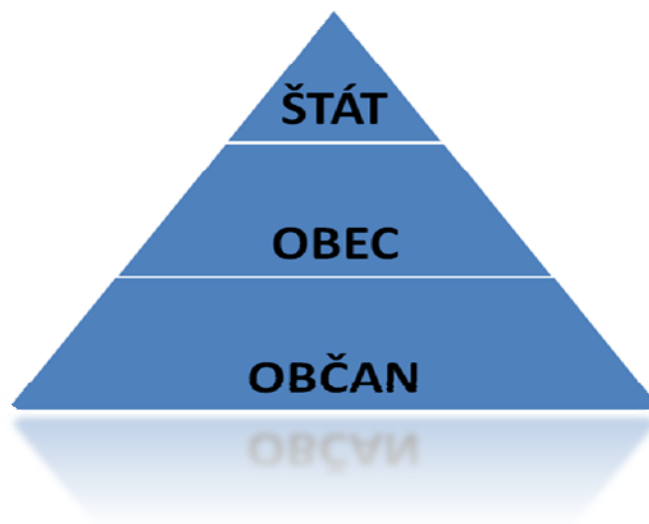
- Pri teplote okolo 25 °C sa z vajíčok vyliahnu larvy do jedného týždňa,
- pri teplote 15 °C do jedného mesiaca a
- pod 14 °C sa vývoj vajíčok zastavuje.

Niektoré druhy komárov k svojmu vývoju potrebujú, aby ich vajíčka boli zaplavené vodou. Nakladené vajíčka vydržia bez zaplavenia až 6 -7 rokov čakať na novú záplavovú vodu.

Významnými liahniskami komárov sú preto územia, ktoré sú pravidelne zaplavované v 1- 5 ročných intervaloch. Pre množenie komárov je tiež vhodná zachytená voda v prázdnych plechovkách od konzerv v plastových fľašiach, v starých pneumatikách, v rôznych vedrách a nádobách na polievanie. V celku sa dá povedať, že pre vývoj komárov je vhodná akákoľvek stojatá voda.

Ochranné opatrenia na zamedzenie kalamitného premnoženia komárov je potrebné uskutočňovať na troch úrovniach v postupnosti : občan, obec (územná samospráva) , štát (štátna správa)

Pyramída zodpovednosti za prevenciu

Opatrenia realizované občanmi

- ☞ starostlivosť o čistotu obytného prostredia; pravidelné kosenie dvorov , záhrad a bezprostredného okolia domu;
- ☞ pravidelné vyprázdňovanie nádob na polievanie záhrad, ak nie je možné vyprázdniť obsah nádoby v 7 dňových intervaloch, je potrebné na hladinu vody umiestniť plávajúce fólie, najlepšie polystyrénové dosky alebo naliať na hladinu malé množstvo jedlého oleja, ktoré zabráni larvám a kuklám komárov nadýchnuť sa atmosférického vzduchu;
- ☞ likvidácia komunálneho odpadu z okolia ľudských obydí (najmä plechovky, plastové fľaše, pneumatiky a podobné nádoby , v ktorých sa môžu v zachytenej dažďovej ploche liahnuť komáre);
- ☞ mechanická ochrana obydí sieťami na okná a dvere . Ich ochrannú funkciu zvyšuje ošetrovanie rámov a sietí insekticídmi, určenými na tento účel. Rovnako je dôležité chrániť aj uzavreté priestory na chov hospodárskych zvierat;
- ☞ používanie éterických látok vo vonných lampách , elektrických prístrojoch s vyparovaním proti hmyzu a lapačov hmyzu;
- ☞ individuálna ochrana osôb spočíva v správnom a primeranom oblečení sa a v natieraní nepokrytých častí repelentnými prípravkami , dostupnými v obchodnej sieti a v lekárnach. Komáre sú najaktívnejšie na svitaní a vo večerných hodinách, doporučuje sa obmedziť prechádzky v blízkosti vôd v tomto čase;
- ☞ podľa možností nepoužívať v okolí človeka intenzívne osvetlenie, ktoré komáre láka. Silné žiarivkové osvetlenie priláka komárov zo vzdialenosti viacerých kilometrov.

Opatrenia realizované obcami

- ☞ trvalá starostlivosť o čistotu intravilánu obcí a blízkeho prírodného prostredia; pravidelné kosenie verejných priestranstiev a údržba krovinatých porastov;

- ☞ likvidácia všetkých možných zdrojov stojatej vody ; rôznych plytkých priehlbín – liahnišť (napr. je možné ich zaviezť zeminou a upraviť , alebo ich prehĺbiť a zarybniť, aplikácia živorodých rybiek požierajúcich larvy;
- ☞ úprava brehov potokov, riek a rybníkov;

- ☞ vykonanie lokálneho dezinsekčného zásahu použitím insekticídnych prípravkov (postreky sú oprávnené vykonávať len odborne spôsobilé osoby pre výkon ochrannej dezinsekcie, ktoré musia ovládať príslušné postupy a najvhodnejšie spôsoby aplikácie biocídov v daných terénnych podmienkach).

Opatrenia realizované štátom

- ☞ trvalá starostlivosť o životné prostredie inštitúciami odborného štátneho dozoru (úrady životného prostredia, štátna vodohospodárska inšpekcia, štátna veterinárna inšpekcia);
- ☞ vykonanie dezinsekcie na území mimoriadneho kalamitného výskytu komárov alebo v lokaltách vzniku ohniska nákazy prenášanej komármi.

Citované diela

MUDr.Jozef Sládek,RÚVZ Trebišov-Kalamita komárov ako významný zdravotný problém